

Leminősítési hatások

Drágábban juthat forráshoz az a nyolc magyarországi pénzintézet – az MFB, a Budapest Bank, az Erste, az FHB Jelzálogbank, a K&H, az MKB, az OTP Bank és az OTP Jelzálogbank –, amelyeket a Moody's múlt pénteken leminősített. Emiatt e pénzintézetek szűkösebben és drágábban nyújthatnak majd hiteket, még ha azokra mostanában nem is túl nagy a kereslet. A HVG érdeklődésére már konkrétumokkal is szolgáló MFB például januártól három hitelprogramja éves kamatfelárát emelte 0,8–1,1 százalékponttal, 3–4 százalékra. A hazai kamatszint emelkedése csak azoknak kedvez, akiknek még vannak megtakarításaik.

Az adósságosztály lemoratózása annak a következménye, hogy a befektetés- és hitelminősítő egy nappal korábban Magyarországot a befektetésre nem ajánlott bővítő kategóriába sorolta vissza. Egy gazdálkodó szervezet minősítése sem lehet ugyanis jobb az államénál, amelynek területén tevékenykedik. Ugyanakkor a bankok

leminősítésében az is tükröződik, hogy a kölönadóval és a végtörlesztéssel a magyar bankrendszer elérte terhelhetősége felső határát.

A magyar állam leminősítése miatt a forint az euróval szemben 317,9-es új csúcsig gyengült, az állampapírhozámok megközelítették a két számjegyet, a részvények zuhantak. Csak e hét elejére nyugodtak meg valamelyest a kedélyek. A Moody'st elsősorban az zavarja, hogy a kormányzati lépések miatt bizonytalanná váltak a 2012-es gazdasági kilátások. Államcsőd azonban addig fel sem merülhet, amíg van remény az IMF-kapcsolat felmelegítésére – jelentette ki a HVG-nek Erdei Tamás, az MKB elnök-vezérigazgatója, aki egyelőre semmilyen jelét nem tapasztalta a pénzkivonásnak. Ez szerinte a forint mélyrepülése és az alacsony euróamatok miatt a bankbetétesek többségének nem is érné meg. A leminősítés kapcsán még valóban nincs pánikhangulat, ám az kétséges, hogy folytatódik-e a magánvagyonoknak az adóamnesztia jegyében megindult, az első hét hónapban hétmilliárd forintra rúgó hazautalása – közölte Karagich István privatebanking-szakértő.

is erre lehet következtetni abból, hogy a nyáron 100 milliárd forintos hitelkeretet nyitott közép- és nagyvállalatok számára; ennek fele már gazdára talált, 15 ezer mikro- és kisvállalkozás pedig októbertől pályázhat a 185 milliárd forintos keretre. A magánszemélyek például a Budapest Banknál próbálkozhatnak, amely a kis- és középvállalkozások mellett az ő finanszírozásukra helyezi a hangsúlyt. A Raiffeisen egyetlen területen sem gondol visszahúzódnásra – tájékoztatott szóvivője, Ingrid Krenn-Ditz –, míg az Erste a jövőben a forinthitelezésre koncentrálna.

A KÜLFÖLDI TULAJDONÚ BANKOK egyelőre nem szándékoznak kivonulni az őket éveken át busás nyereségekhez (lásd grafikonunkat) juttató magyar piacról. A szeptember végén az egy évvel korábbinál egy százalékkal alacsonyabb hitelállományt kezelő K&H belga tulajdonosa, a KBC-csoport például hosszú távon elkötelezett Magyarországot iránt, ahogy azt az Európai Bizottság által is jóváhagyott új stratégiájában is megerősítette – emlékeztették a HVG-t a K&H-nál.

Orbán nem bánná – mint azt parlamenti felszólalásaiban érzékeltette –, ha a külföldi tulajdonú bankok átadnák a helyüket a magyar pénzintézeteknek. Kérdés, melyekre utalt a kormányfő, az OTP ugyanis mintegy 80 százalékból külföldi tulajdonban van – legalábbis a nyilvános adatok szerint –, míg az FHB részvényeinek együttesen 62,4 százalékat birtokló nagybefektetők közül mindössze a 16,3 százalék felett diszponál, Spéder Zoltán által tulajdonolt A64 Vagyongazdálkodó Kft. magyar. Az Államadósság-kezelő Központ Zrt. vezérigazgatójává november 15-én kinevezett Töröcskei István által gründolt Széchenyi Kereskedelmi Bank, a Demján Sándor érdekltségébe tartozó Gránit Bank, valamint a takarékszövetkezetek a hitelezéshez elegendő tőke híján nemigen pótolhatnák a nagyok távozásával fellépő forráshiányt.

Bár Orbán a hozzá hű közgazdászokkal folytatott hétvégi megbeszélésén sajtóértesülések szerint megértette, hogy érdemi párbeszédet kell folytatnia a Magyar Bankszövetséggel, ennek egyelőre semmi jele. Sőt Rogán Antal, a parlament gazdasági bizottságának fideszes elnöke kérésére a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) múlt csütörtökön vizsgálatot indított hét pénzintézet – az OTP, az Erste, az MKB, a Raiffeisen, a CIB, az UniCredit és a Fundamenta-Lakáskassza – ellen.

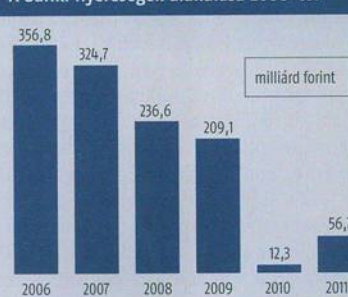
► katárja a Mozgó Világban megjelent tanulmányában. Emiatt az OTP és az FHB kivételével a külföldi nagybanki tulajdonosok tőkeemelésre kényszerülhetnek, vagy arra, hogy visszafogják a hitelezésüket. Az osztrák Erste 600 millió eurós tőkeinjekcióval látta el magyarországi leánybankját.

Minden egyes forint, amivel egy bank saját tőkéje csökken, 10 forinttal zsugorítja a kihelyezhető hitel összegét, ezért a végtörlesztésnek elsősorban nem is a bankok, hanem az ügyfelek a vesztesei – közölte a HVG-nel Erdei Tamás, az MKB Bank elnök-vezérigazgatója. Bár a PSZÁF kimutatása szerint az idei szeptember végi banki hitelállomány közel 3 százalékkal magasabb volt a január végénél (lásd grafikonunkat), ez csak a forintgyengülésnek köszönhető, az árfolyamhatást kiszűrve a hitelezés csökkent. Erre utal az is, hogy a bankok első háromnegyed éves jutalékeredménye közel 10 százalékkal kevesebb volt az egy évvel korábbinál. Ugyanakkor az UniCredit arról számolt be a HVG-nek, hogy hitelezését nem a források vagy a banki aktivitás hiánya, hanem a bizonytalan gazdasági helyzet miatt visszafogott igények fékeztek.

Az OTP hitelállománya az idén 1 százalékkal csökkent – derül ki a bank harmadik negyedéves gyorsjelentéséből.

Az önkormányzatok 4 százalékkal kevesebb kölcsönhöz jutottak, a nagyvállalati hitelek 3 százalékkal, a lakossági jelzáloghitelek pedig – a bank megfogalmazásában – minimálisan zsugorodtak. Egyedül a mikro- és kisvállalkozói hitelek bővültek szerény, 1 százalékos mértékben. Mindezek ellenére az OTP a szűkülő vállalati hitelezési piacon növelni tudta részesedését – közölte a HVG-vel a bank, ami egyszersmind a versenytársak romló helyzetéről is árulkodik. Nem kecsegteti sok jóval a magánszemélyeket, hogy lapunknak adott válaszában az OTP ki sem tért rájuk. Úgy tűnik, most inkább a vállalati szektorra fókuszál. Legalább-

A banki nyereségek alakulása 2006-tól*

*A részvénytársasági formában működő hitelintézetek.

**Szeptember 30-ig.

Forrás: PSZÁF